

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE GMINY SIEMIANOWICE ŚLĄSKIE
ZA ROK 2023**

Zatwierdził
Prezydent Miasta Siemianowice Śląskie
/-/ Rafał Piech

Zaparafował
Sekretarz Miasta Siemianowice Śląskie
/-/ Adam Skowronek

Siemianowice Śląskie, dnia 24 kwietnia 2024 r.

Spis treści:

1. Wstęp.
 - 1.1. Cel i przedmiot analizy.
 - 1.2. Prawo miejscowe regulujące gospodarkę odpadami komunalnymi na terenie Gminy Siemianowice Śląskie w roku 2023.
 - 1.3. System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Siemianowice Śląskie w roku 2023.
 - 1.4. Działania informacyjne i edukacyjne prowadzone w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych prowadzone przez Gminę Siemianowice Śląskie w roku 2023.
2. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno - biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.
3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na terenie Gminy Siemianowice Śląskie.
4. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
5. Liczba mieszkańców.
6. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.
7. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Siemianowice Śląskie.
8. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu Gminy Siemianowice Śląskie oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno - biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.
9. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.
10. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Siemianowice Śląskie przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy.
11. Podsumowanie i wnioski.

1. Wstęp.

1.1. Cel i przedmiot analizy.

Sporządzony dokument stanowi analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Siemianowice Śląskie za rok 2023, której celem jest weryfikacja możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analizę dla Gminy Siemianowice Śląskie zgodnie z art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 399, zwaną dalej ustawą) sporządzono w terminie do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy.

Przedmiotową analizę sporządzono na podstawie złożonych Prezydentowi Miasta Siemianowice Śląskie sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości (16 złożonych sprawozdań), sprawozdań podmiotów zbierających odpady komunalne (31 złożonych sprawozdań), informacji z gminnego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, tj. punktu PSZOK przy ul. Wyzwolenia 18E, informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, która w myśl art. 9tb ust. 1 ustawy obejmuje w szczególności:

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno - biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- 4) liczbę mieszkańców,
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12,
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- 7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno - biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
- 8) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych,
- 9) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

1.2. Prawo miejscowe regulujące gospodarkę odpadami komunalnymi na terenie Gminy Siemianowice Śląskie w roku 2023.

System gospodarowania odpadami komunalnymi w roku 2023 na terenie Gminy Siemianowice Śląskie regulowały następujące uchwały Rady Miasta Siemianowic Śląskich:

- Uchwała nr 259/2012 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 30 sierpnia 2012 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała nr 257/2012 Rady Miasta Siemianowice Śląskie z dnia 30 sierpnia 2012 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne,
- Uchwała nr 244/2016 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 23 czerwca 2016 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami,
- Uchwała nr 146/2019 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 24 października 2019 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Siemianowice Śląskie,
- Uchwała nr 182/2020 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie częściowej zmiany uchwały Rady Miasta Siemianowic Śląskich nr 146/2019 z dnia 24 października 2019 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Siemianowice Śląskie,
- Uchwała nr 492/2022 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia z dnia 26 maja 2022 r. w sprawie częściowej zmiany uchwały Rady Miasta Siemianowic Śląskich nr 146/2019 z dnia 24 października 2019 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Siemianowice Śląskie,
- Uchwała nr 574/2022 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 24 listopada 2022 r. w sprawie częściowej zmiany uchwały nr 146/2019 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 24 października 2019 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Siemianowice Śląskie,
- Uchwała nr 726/2023 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 28 sierpnia 2023 r. w sprawie częściowej zmiany uchwały nr 146/2019 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 24 października 2019 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Siemianowice Śląskie,
- Uchwała nr 145/2019 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 24 października 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała nr 183/2020 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie częściowej zmiany uchwały Rady Miasta Siemianowic Śląskich nr 145/2019 z dnia 24 października 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała nr 424/2021 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie częściowej zmiany uchwały Rady nr 145/2019 z dnia 24 października 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów

komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi,

- Uchwała nr 491/2022 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 26 maja 2022 r. w sprawie częściowej zmiany uchwały nr 145/2019 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 24 października 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała nr 725/2023 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 28 sierpnia 2023 r. w sprawie częściowej zmiany uchwały nr 145/2019 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 24 października 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała nr 552/2022 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 27 października 2022 r. w sprawie ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała nr 365/2021 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 17 czerwca 2021 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości,
- Uchwała nr 425/2021 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości na której znajduje się domek letniskowy, lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, określenia terminu, częstotliwości oraz trybu uiszczania przedmiotowej opłaty oraz określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości,
- Uchwała nr 383/2021 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 26 sierpnia 2021 r. w sprawie określenia górnej stawki opłaty ponoszonej przez właścicieli nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych oraz określenia górnych stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz Gminy Siemianowice Śląskie,
- Uchwała nr 575/2022 z dnia 24 listopada 2022 r. w sprawie częściowej zmiany uchwały nr 383/2021 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 26 sierpnia 2021 r. w sprawie określenia górnej stawki opłaty ponoszonej przez właścicieli nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych oraz określenia górnych stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz Gminy Siemianowice Śląskie.

1.3. System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Siemianowice Śląskie w roku 2023.

W roku 2023 Gmina Siemianowice Śląskie systemem odbierania odpadów komunalnych obejmowała wszystkie nieruchomości znajdujące się w granicach Miasta, zarówno nieruchomości zamieszkałe jak również nieruchomości niezamieszkałe.

Usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Miasta Siemianowice Śląskie w roku 2023 zgodnie z zawartą umową świadczył Wykonawca jako konsorcjum firm w składzie: Przedsiębiorstwo Techniki Sanitarnej ALBA Sp. z o.o. z siedzibą w Chorzowie przy ul. Bytkowskiej 15 oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. z siedzibą w Siemianowicach Śląskich przy ul. Śmiłowskiego 15.

Odpady komunalne z terenu Gminy były odbierane w postaci selektywnej oraz w postaci niesegregowanej jako odpady zmieszane.

Zgodnie z częstotliwością określoną w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Siemianowice Śląskie, w wyznaczone dni tygodnia, poszczególne frakcje odpadów komunalnych bezpośrednio sprzed nieruchomości, bądź wyznaczonego miejsca gromadzenia odpadów, były odbierane w postaci:

- niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
- bioodpadów,
- odpadów z papieru i tektury,
- odpadów ze szkła opakowaniowego,
- odpadów z tworzyw sztucznych łącznie z metalem i opakowaniami wielomateriałowymi,
- odpadów wielkogabarytowych.

Dodatkowo przy zabudowie wielorodzinnej, w miejscach ogólnodostępnych, rozstawione były zespoły kontenerów, każdy o pojemności od 1,5 m³ do 2,5 m³, z przeznaczeniem do gromadzenia selektywnie zebranych odpadów komunalnych w postaci papieru i tektury, tworzyw sztucznych, opakowań wielomateriałowych i metali oraz szkła opakowaniowego, tzw. „dzwony”. Ilość „dzwonów” na poszczególne frakcje kształtowała się w następujących ilościach: na papier i tekturę - 294 sztuk, na tworzywa sztuczne/metale/opakowania wielomateriałowe - 342 sztuk, na szkło - 296 sztuk. W ramach zapotrzebowania i możliwości technicznych poszczególne zespoły kontenerów są sukcesywnie wyposażane w dodatkowe „dzwony” danej frakcji. Każdy punkt adresowy wyposażony był w co najmniej jeden pojemnik o pojemności 0,24 m³ z przeznaczeniem na bioodpady, w łącznej ilości 493 sztuk.

Ponadto na terenie Gminy organizowano Mobilne Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, raz w miesiącu, w pięciu lokalizacjach, w wyznaczonych terminach, w soboty w godz. od 9.00 do 14.00, podczas których mieszkańcy Gminy mogli dostarczyć: zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz zużyte opony.

Odpady komunalne w postaci przeterminowanych leków mieszkańcy Gminy mieli możliwość przekazać do wskazanych aptek i placówek świadczeniodawców podstawowej opieki zdrowotnej znajdujących się na terenie Miasta, tj. łącznie 23 punkty adresowe. Natomiast odpady komunalne w postaci zużytych baterii i akumulatorów małogabarytowych można było przekazać do wybranych punktów placówek oświatowych oraz budynków Urzędu Miasta, tj. łącznie 31 punkty adresowe.

Na terenie Gminy Siemianowice Śląskie działał jeden stacjonarny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy ul. Wyzwolenia 18E. Punkt ten przyjmował selektywnie zbierane odpady komunalne wytworzone przez mieszkańców Gminy Siemianowice Śląskie w postaci:

- 1) papieru i tektury,
- 2) tworzyw sztucznych,
- 3) szkła,
- 4) opakowań wielomateriałowych,
- 5) metali,
- 6) bioodpadów (w tym odpadów zielonych),
- 7) odpadów niebezpiecznych (w tym wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych takie odpady jak: farby, lakiery, rozpuszczalniki, tusze, smary, opakowania po farbach/lakierach, termometry rtęciowe, kwasy, przepracowane oleje silnikowe, odczynniki fotograficzne, środki ochrony roślin),
- 8) przeterminowanych leków i chemikalii,
- 9) odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,
- 10) zużytych baterii i akumulatorów,
- 11) zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- 12) mebli i innych odpadów wielkogabarytowych,
- 13) zużytych opon w ilości 10 sztuk w danym roku kalendarzowym na jeden adres zamieszkania,
- 14) odpadów budowlanych i rozbiórkowych w ilości do 1000 kilogramów i objętości nie przekraczającej 3 metry sześciennie w ciągu roku kalendarzowego na jeden adres zamieszkania.

W roku 2023 zakupiono i wdrożono system oprogramowania obsługi punktu PSZOK. System zainstalowany został w punkcie obsługi PSZOK przy ul. Wyzwolenia 18E oraz w Wydziale Gospodarki Komunalnej. Rejestr obsługiwanych nieruchomości jest aktualizowany automatycznie poprzez mechanizmy akwizycji danych z zewnętrznych systemów: pliki CSV, pliki XLSX, bezpośrednie połączenie do bazy.

Wdrożenie i uruchomienie systemu obsługi PSZOK usprawniło przyjmowanie poszczególnych frakcji odpadów komunalnych przez pracowników obsługujących Punkt oraz uszczelniło weryfikację przysługujących w/w limitów ilościowych dla odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz zużytych opon, w danym roku kalendarzowym, na dany adres zamieszkania. Ponadto system wspomaga obsługę prowadzenia ewidencji odpadów komunalnych przyjętych do PSZOK, a poprzez synchronizację z Bazą Danych o Produktach i Opakowaniach oraz o Gospodarce Odpadami (BDO) ułatwia prowadzenie „kart ewidencji odpadów” oraz „kart przekazania odpadów” poprzez ich automatyczne generowanie, na podstawie których dany rodzaj odpadu komunalnego przekazywany jest podmiotom przetwarzającym odpady, celem ich prawidłowego zagospodarowania. Dodatkowo system ten wspiera zarządzanie gospodarką magazynową zebranych odpadów komunalnych, pozwala na generowanie analiz związanych z ich przyjęciami,

zestawień w formie standardowych raportów, automatycznym pobieraniu danych z rejestru nieruchomości, współpracy programu z wagą samochodową, automatyzacji odczytu wartości możliwej w przypadku udostępnienia odpowiedniego interfejsu komunikacyjnego, oraz analizie danych w ujęciu geograficznym. Od wprowadzenia systemu obsługi PSZOK tj. od września do końca roku 2023 wydano mieszkańcom 430 sztuk kart PSZOK uprawniających do korzystania z tego Punktu.

Wszystkie niezbędne informacje dotyczące systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy udostępniane były na bieżąco na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie w zakładce „Gospodarka odpadami komunalnymi”.

Ponadto w roku 2024 planuje się na stronie internetowej Urzędu Miasta udostępnić „wyszukiwarke odpadów”, która podpowie mieszkańcom, jak prawidłowo postępować z wytworzonym w gospodarstwie domowym odpadem, jak poprawnie dany odpad sklasyfikować, do którego pojemnika powinien trafić taki odpad lub w jaki inny sposób należy się go pozbyć.

1.4. Działania informacyjne i edukacyjne prowadzone w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych prowadzone przez Gminę Siemianowice Śląskie w roku 2023.

W roku 2023 pracownicy Wydziału Gospodarki Komunalnej zorganizowali i przeprowadzili akcje informacyjno - edukacyjne związane z tematem selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, ze szczególnym uwzględnieniem poprawnej segregacji zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, tj.:

- w dniu 1 kwietnia 2023 r. stoisko ekologiczne wraz ze zbiórką drobnego sprzętu elektronicznego w ramach wydarzenia „To nie żart festiwal” w Parku Tradycji,
- w dniu 4 czerwca 2023 r. stoisko ekologiczne wraz ze zbiórką drobnego sprzętu elektronicznego w ramach „Pikniku Zdrowia” w Parku Tradycji,
- w dniu 16 czerwca stoisko ekologiczne wraz ze zbiórką drobnego sprzętu elektronicznego ramach „39 Dni Siemianowic Śląskich” w Parku Tradycji,
- w dniu 2 września 2023 r. stoisko ekologiczne zorganizowane podczas „XIX Święta Bytkowa” na Rynku Bytkowskim,
- w dniu 16 września 2023 r. stoisko ekologiczne wraz ze zbiórką drobnego sprzętu elektronicznego ramach „Pikniku Ekologicznego” na Rynku Miejskim.

Wydarzenia poruszały w swojej treści możliwości poddania recyklingowi oraz przygotowania do ponownego użycia odpadów takich jak zużyte baterie, zużyte żarówki, przeterminowane leki, przeterminowane farby, zepsute zabawki wyposażone w akumulatory, mały sprzęt RTV i AGD, które niejednokrotnie są wyrzucane lub wystawiane do odbioru w sposób nieprawidłowy. Podczas wydarzeń mieszkańcy otrzymywali w zamian za przyniesiony zużyty sprzęt elektroniczny sadzonki roślin lub kwiatów oraz zestawy woreczków biodegradowalnych, przeznaczonych do prawidłowej zbiórki BIO odpadów. Podczas wydarzeń pracownicy Wydziału Gospodarki Komunalnej rozdawali ulotki informacyjne dotyczące prawidłowej zbiórki odpadów komunalnych oraz ulotki dotyczące działalności punktu PSZOK znajdującego się przy ul. Wyzwolenia 18E, zachęcając jednocześnie do

korzystania z tego Punktu jak również do korzystania z Mobilnych Punktów Zbiórki Odpadów Komunalnych organizowanych na terenie Miasta, z miejsc zbiórki zużytych baterii i akumulatorów małogabarytowych oraz miejsc zbiórki przeterminowanych leków.

Dodatkowo w dniu 15 września 2023 roku w ramach prowadzonych działań edukacyjnych odbył się dzień sprzątnięcia świata pod patronatem Fundacji Nasza Ziemia, podczas którego podopieczni placówek oświatowych z terenu Miasta wraz z opiekunami sprzątnęli miejskie tereny.

Ponadto od kwietnia do czerwca 2023 roku przeprowadzono cykl prelekcji ekologicznych, dedykowanych klasom 4-6 szkół podstawowych znajdujących się na terenie Miasta, zorganizowanych przez Wykonawcę umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Miasta Siemianowice Śląskie. W kampanii wzięło udział 11 szkół podstawowych (łącznie około 600 uczniów).

Ponadto Wydział Gospodarki Komunalnej wraz Zarządcami nieruchomości wielorodzinnych podjął działania wspomagające wyeliminowanie praktyk niezgodnych z obowiązującym „Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Siemianowice Śląskie”. W szczególności były to spotkania informacyjne dla pracowników administracji poszczególnych osiedli mieszkaniowych oraz doradztwo w postępowaniu z odpadami problematycznymi. Podjęto również akcje informacyjne i edukacyjne poprzez umieszczanie informacji o prawidłowym selektywnym zbieraniu odpadów komunalnych w gablotach ogłoszeniowych, zlokalizowanych na klatkach schodowych. Celem przeprowadzonych działań było przede wszystkim uświadomienie mieszkańców by zaniechali wrzucania ciężkich odpadów w szczególności odpadów budowlanych i rozbiórkowych do pojemników przeznaczonych do gromadzenia niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz właściwe postępowanie z powstającymi w gospodarstwie domowym odpadami kuchennymi ulegającymi biodegradacji. Ponadto informacje w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami budowlanymi i rozbiórkowymi zostały umieszczone w gazetkach spółdzielczych.

Wszystkie wyżej wspomniane akcje angażowały mieszkańców w różnym przedziale wiekowym. Czynny udział w wydarzeniach miał na celu podniesienie świadomości w zakresie postępowania z odpadami w tym poprawnej selektywnej zbiórki odpadów oraz kształtowanie prawidłowych postaw proekologicznych.

Na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie publikowane są na bieżąco informacje na temat prawidłowej segregacji odpadów komunalnych, prowadzonych akcji proekologicznych czy informacje na temat miejsc zbiórki odpadów komunalnych na terenie Miasta. Ponadto w roku 2023 zostały zakupione worki w 100% kompostowalne (tzn. ulegające biodegradacji oraz ulegające rozkładowi w warunkach kompostowych w okresie do 50 dni) w ilości 150 tys. sztuk, służące do zbiórki bioodpadów w postaci odpadów bio-kuchennych. Zakupione worki wraz z ulotkami informacyjnymi są od sierpnia 2023 roku sukcesywnie przekazywane mieszkańcom zabudowy wielorodzinnej, w celu selektywnej zbiórki tego typu odpadów oraz w celu wyeliminowania tego typu odpadów z odpadów niesegregowanych zmieszanych.

2. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości

z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno - biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

W roku 2023 na terenie Gminy Siemianowice Śląskie odebrano od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych (kod odpadu 20 03 01) w ilości 15 328,8300 Mg. Cały strumień odebranych niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych przekazano do zagospodarowania do instalacji komunalnych MBP, zlokalizowanych na terenie województwa śląskiego.

Ilości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych przetwarzanych w poszczególnych instalacjach komunalnych kształtowała się następująco:

- 1) instalacja do mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów PTS ALBA Sp. z o.o., Zakład Przetwarzania Odpadów Chorzów, ul. Brzezińska bn, 41-503 Chorzów przyjęła i przetworzyła 8 744,9900 Mg,
- 2) instalacja do mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów Alba MPGK Sp. z o.o. Zakład Przetwarzania Odpadów Komunalnych Lipówka II, ul. Główna 144A, 42-530 Dąbrowa Górnicza przyjęła i przetworzyła 6 583,8400 Mg.

Mechaniczno - biologiczne przetwarzanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odbyło się z zastosowaniem procesu odzysku R12¹.

Fracji bioodpadów, stanowiących odpady komunalne, od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Siemianowice Śląskie, w roku 2023 odebrano i zebrano w łącznej ilości 2 989,2000 Mg. Odpady ulegające biodegradacji (kod odpadu 20 02 01) stanowiły 2 596,0400 Mg, a odpady kuchenne ulegające biodegradacji stanowiły 393,1600 Mg.

Bioodpady zostały przekazane do następujących instalacji, odpowiednio w ilościach:

- 1) instalacja do mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów PTS ALBA Sp. z o.o., Zakład Przetwarzania Odpadów Chorzów, ul. Brzezińska bn, 41-503 Chorzów, w ilości 1 089,3000 Mg,
- 2) instalacja komunalna do mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych oraz przetwarzania selektywnie zebranych bioodpadów MPGK Sp. z o.o., ul. Milowicka 7a, 40-312 Katowice, w ilości 284,8600 Mg,
- 3) instalacja do współkompostowania odpadów zielonych FUE Sp. z o.o., ul. Srokowiecka 16, 41-100 Siemianowice Śląskie, w ilości 1 615,0400 Mg.

Bioodpady stanowiące odpady komunalne zostały przetworzone w procesie odzysku R3².

¹ Zgodnie z Załącznikiem nr 1 do ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, proces odzysku R12 oznacza – wymianę odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11 (jeżeli nie istnieje inny właściwy kod R, może to obejmować procesy wstępne poprzedzające przetwarzanie wstępne odpadów, jak np. demontaż, sortowanie, kruszenie, zagęszczanie, granulację, suszenie, rozdrabnianie, kondycjonowanie, przepakowywanie, separację, tworzenie mieszanek lub mieszanie przed poddaniem któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11).

² Zgodnie z Załącznikiem nr 1 do ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, proces odzysku R3 oznacza – recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania), w tym przygotowanie do ponownego użycia, zgazowanie i piroliza z wykorzystaniem tych składników jako odczynników chemicznych oraz odzysk materiałów organicznych polegający na pracach ziemnych.

W roku 2023 przeznaczono do składowania łącznie 3 563,3557 Mg pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno - biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Odpady te przekazano do składowania na następujące składowiska, odpowiednio w ilościach:

- 1) składowisko odpadów innych niż niebezpieczne PWK Górna Odra, ul. Dworcowa b/n, 47-451 Tworków, odpad o kodzie odpadów 19 05 99, w łącznej ilości 0,3089 Mg, frakcja o wielkości co najmniej od 0 do 80 mm,
- 2) składowisko Cofinco Poland Sp. z o.o., ul. Dębina 36, 44-335 Jastrzębie-Zdrój, w łącznej ilości 3 563,0468 Mg, z czego:
 - a) 2 740,0780 Mg odpadów o kodzie odpadów 19 05 99, frakcja o wielkości co najmniej od 0 do 80 mm,
 - b) 822,9688 Mg odpadów o kodzie odpadów 19 12 12, frakcja o wielkości powyżej 80 mm.

3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na terenie Gminy Siemianowice Śląskie.

Gmina Siemianowice Śląskie jako gmina członkowska Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii (GZM) jest w trakcie realizacji przedsięwzięcia inwestycyjnego budowy instalacji termicznego przekształcania odpadów komunalnych (ITPOK) z obszaru należącego do GZM.

W marcu 2023 r. członkowie zgromadzenia GZM przyjęli uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom członkowskim GZM z przeznaczeniem na przygotowanie budowy instalacji termicznego przekształcania odpadów łącznie na ponad 4,9 mln zł do roku 2025. Finansowanie całości projektu w poszczególnych latach zapewnia GZM. Utworzona Grupa Zakupowa, składająca się z 26 gmin GZM, po zapewnieniu dofinansowania, zawiąże porozumienie, w którym każda z gmin wyrazi wolę wspólnego udzielenia zamówienia publicznego w zakresie świadczenia pomocy technicznej, doradztwa prawnego oraz ekonomicznego dla przygotowania przedsięwzięcia inwestycyjnego związanego z budową instalacji termicznego przekształcania odpadów komunalnych z obszaru GZM. Pełnomocnikiem gmin, odpowiedzialnym za przygotowanie i przeprowadzenie postępowania w zakresie udzielenia zamówienia w w/w zakresie będzie GZM. Szczegółowe zasady, tryb, warunki przekazania i rozliczenia udzielanej pomocy finansowej będą określone w umowach zawieranych pomiędzy GZM, a gminami członkowskimi, które przystąpiły do planowanej inwestycji. Lokalizacje instalacji ITPOK zostaną określone na podstawie przyjętej przez Grupę Zakupową koncepcji, w tych miastach, które deklarowały gotowość. Gmina Siemianowice Śląskie takiej lokalizacji nie wskazała.

Korzystanie z wybudowanej instalacji pozwoli na redukcję ilości przekazywanych na składowisko odpadów komunalnych, zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych, redukcję odorów i nieprzyjemnych zapachów dających się odczuć w okolicy funkcjonujących obecnie składowisk. Dodatkowo wytworzona energia elektryczna i ciepło w instalacji ITPOK poprzez zastosowanie alternatywnych źródeł energii (odpady komunalne) pozwoli na zaoszczędzenie paliw kopalnych (np. węgiel, gaz ziemny). Ponadto możliwość termicznego przekształcenia odpadów komunalnych może przyczynić się do zmniejszenia kosztów funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania

odpadami komunalnymi poprzez obniżenie kosztów związanych z zagospodarowaniem odebranych i zebranych w PSZOK odpadów komunalnych.

Ponadto trwa przygotowanie koncepcji rozbudowy punktu PSZOK przy ul. Wyzwolenia 18E. Planuje się w szczególności powiększenie terenu punktu przyjęcia odpadów komunalnych oraz zakup dodatkowych kontenerów, co ułatwi i przyspieszy obsługę i odbiór odpadów komunalnych od mieszkańców Gminy. Realizacja projektu pn. „Opracowanie dokumentacji projektowej wraz z pełnieniem nadzoru autorskiego dla zadania pn.” „Rozbudowa Punktu Selektywnej zbiórki Odpadów Komunalnych” planuje się na lata 2024-2025.

4. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Koszty odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych w ramach przedmiotu umowy zawartej z w/w Wykonawcą na realizację usługi pn. „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Miasta Siemianowice Śląskie” w roku 2023 wyniosły 27 541 087,26 zł.

Ponadto zgodnie z art. 6r ust. 2 i ust. 2b ustawy w roku 2023 Gmina Siemianowice Śląskie ze środków z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi pokryła pozostałe koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które objęły:

- 1) koszty tworzenia i utrzymania punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) przy ul. Wyzwolenia 18E, które wyniosły 863 294,64 zł,
- 2) koszty obsługi administracyjnej systemu, w tym: obsługa administracyjna systemu, koszty informatyczne, zakup materiałów biurowych i usług pocztowych, które wyniosły 1 040 288,15 zł,
- 3) koszty edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi, które wyniosły 150 426,65 zł,
- 4) koszty usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania wyniosły 147 824,35 zł.

Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym w kwocie 96 051,55 zł w roku 2023 Gmina Siemianowice Śląskie wykorzystwała zgodnie z art. 6r ust. 2c ustawy.

Gmina Siemianowice Śląskie w roku 2023 łącznie na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poniosła wydatki w wysokości 29 838 972,60 zł. Wpływy z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2023 wyniosły 31 452 500,45 zł. Powstała nadwyżka z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosła 1 613 527,85 zł.

5. Liczba mieszkańców.

Liczba mieszkańców Gminy Siemianowice Śląskie według stanu na dzień 31.12.2023 r. kształtowała się następująco:

- 1) na podstawie danych pochodzących z rejestru mieszkańców wyniosła 59 305, w tym: 58 067 – pobyt stały, 1238 – pobyt czasowy,
- 2) na podstawie danych pochodzących ze złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosła: 58 835.

6. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

System gospodarowania odpadami komunalnymi w roku 2023 obejmował wszystkich właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, znajdujących się na terenie miasta Siemianowice Śląskie. Żaden z właścicieli nieruchomości z niego nie wystąpił. Zatem nie powstała potrzeba prowadzenia ewidencji umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych i ich kontroli.

Wobec powyższego nie zachodziła również konieczność, by Gmina podejmowała działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy, wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy.

7. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Siemianowice Śląskie.

Łączna masa wytworzonych odpadów komunalnych na terenie Gminy Siemianowice Śląskie w roku 2023 wyniosła 33 407,7833 Mg. Odebrano i zebrano odpadów komunalnych w ilości 24 839,3425 Mg, w tym największą masę stanowiły niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne w ilości 15 328,8300 Mg. Odpady komunalne w podziale na poszczególne frakcje kształtowały się następująco:

- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – 15 328,8300 Mg,
- odpady kuchenne ulegające biodegradacji – 393,1600 Mg,
- odpady ulegające biodegradacji – 2 596,0400 Mg,
- odpady wielkogabarytowe – 2 003,4200 Mg,
- odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach (cementarze) – 343,4000 Mg,
- opakowania z papieru i tektury oraz papier i tektura – 1 411,5800 Mg,
- opakowania z tworzyw sztucznych oraz tworzywa sztuczne – 1 395,097 Mg,
- opakowania ze szkła oraz szkło – 1 153,1800 Mg,
- opakowania z metali – 37,4425 Mg,
- zużyte opony – 65,7180 Mg,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – 94,5301 Mg,
- zużyte baterie i akumulatory – 3,9159 Mg,
- przeterminowane leki – 2,4090 Mg,
- tekstylia – 5,8400 Mg,

- odpady niebezpieczne w tym chemikalia – 4,7800 Mg.

Odpadów budowlanych i rozbiórkowych zebrano 8 568,4408 Mg.

8. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu Gminy Siemianowice Śląskie oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno - biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

W roku 2023 z terenu Gminy Siemianowice Śląskie:

1) odebrano niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie odpadów 20 03 01 w ilości 15 328,8300 Mg, co stanowi około 61,7% ogólnej masy odebranych i zebranych odpadów komunalnych, z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych,

2) odebrano oraz zebrano odpadów ulegających biodegradacji (odpadów zielonych) o kodzie odpadów 20 02 01 w łącznej ilości 2 596,0400 Mg, co stanowi około 10,4% ogólnej masy odebranych i zebranych odpadów komunalnych, z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych, z czego w punkcie PSZOK zebrano 149,2200 Mg,

3) odebrano odpadów kuchennych ulegających biodegradacji o kodzie odpadów 20 01 08 w ilości 393,1600 Mg, co stanowi około 1,6 % ogólnej masy odebranych i zebranych odpadów komunalnych, z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych,

4) przeznaczono do składowania łącznie 3 563,3557 Mg pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno - biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, co stanowi około 14,3% ogólnej masy odebranych i zebranych odpadów komunalnych, z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

9. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Gmina Siemianowice Śląskie w roku 2023 uzyskała poziomy:

- 1) przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych o wartości 27,12%,
- 2) ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania o wartości 3,58%,
- 3) składowania o wartości 14,73%.

10. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Siemianowice Śląskie przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy.

W roku 2023 do termicznego przekształcania przekazano odpady komunalne o łącznej masie 2,7910 Mg. Odpady zostały zagospodarowane na instalacji do termicznego przekształcania odpadów SARPI Dąbrowa Górnicza Sp. z o.o., ul. Koksownicza 16, 42-532 Dąbrowa Górnicza. Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do łącznej masy odebranych i zebranych odpadów komunalnych stanowi 0,01%.

11. Podsumowanie i wnioski.

Sporządzona analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmuje okres od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku.

System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Siemianowice Śląskie w roku 2023 działał zgodnie z powszechnie obowiązującymi w Polsce ustawami oraz aktami wykonawczymi do tych ustaw, a w szczególności w oparciu o zapisy:

- ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz
- ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, oraz

zgodnie z aktami prawa miejscowego przyjętymi przez Radę Miasta Siemianowic Śląskich, wymienionymi w pkt. 1.2. niniejszej analizy.

Pomimo powyższego w 2023 roku nie osiągnięto jednego z trzech wymaganych poziomów recyklingu, tj. poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 35% wagowo.

W celu osiągnięcia wymaganych w kolejnych latach poziomów recyklingu, w szczególności poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych zadaniem priorytetowym jest podjęcie działań zwiększających efektywność zbiórki odpadów komunalnych w sposób selektywny, w szczególności poprzez:

- 1) Kontynuowanie, przez pracowników Wydziału Gospodarki Komunalnej, podobnych do opisanych powyżej, akcji promujących prawidłowe nawyki postępowania z odpadami komunalnymi, na przykład: przeprowadzenie prelekcji ekologicznych przeznaczonych dla seniorów oraz wybranych stowarzyszeń działających na terenie Miasta oraz cykl przedstawień teatralnych o tematyce ekologicznej przeznaczonych dla podopiecznych placówek przedszkolnych,
- 2) Zintensyfikowanie akcji informacyjnych dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych dotyczących obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz konsekwencji niedopełniania tego obowiązku,
- 3) Zwiększenie ilości przeprowadzanych kontroli przez pracowników Wykonawcy oraz pracowników Wydziału Gospodarki Komunalnej wobec właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych w zakresie wypełniania obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych. W przypadku przeprowadzenia kontroli i stwierdzenia braku selektywnego zbierania odpadów komunalnych danej frakcji przez właściciela nieruchomości stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi będzie podwyższana do trzykrotnej jej wysokości, zgodnie z Uchwałą nr 802/2024 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie częściowej zmiany uchwały nr 552/2022 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 27

października 2022 r. w sprawie ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,

- 4) Systematyczną weryfikację ilości i pojemności pojemników przeznaczonych do zbiórki danej frakcji odpadów komunalnych przypisanych danej nieruchomości, celem zwiększenia masy wysegregowanych odpadów komunalnych i jednoczesnym zmniejszaniu masy frakcji odpadów zmieszanych,
- 5) Rozpropagowanie informacji zachęcających do korzystania z punktu PSZOK, znajdującego się przy ul. Wyzwolenia 18E oraz Mobilnych Punktów Zbiórki Odpadów Komunalnych organizowanych na terenie Miasta.

Mając na uwadze powyższe następnym etapem powinno być działanie polegające na ewentualnej analizie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Siemianowice Śląskie w zakresie:

- a) weryfikacji ilości odbieranych z nieruchomości zamieszkałych niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz
- b) weryfikacji częstotliwości odbioru z nieruchomości zamieszkałych poszczególnych frakcji odpadów komunalnych.

Opracowano przez:

- Monika Flaga

Zaparafowali:

Naczelnik Wydziału Gospodarki Komunalnej

/-/ Iwona Robak-Charchan

Główny Specjalista Wydziału Gospodarki Komunalnej

/-/ Monika Flaga